

Declarația Alianței cetățenilor transfrontalieri europeni
Regiunile transfrontaliere în inima Europei de mâine

Regiunile de frontieră interne reprezintă 40 % din teritoriul UE, 30 % din populația sa (150 milioane de persoane) și aproape 2 milioane de lucrători transfrontalieri. Instituirea pieței unice și a spațiului Schengen a oferit nenumărate noi oportunități în regiunile de frontieră, iar, în multe cazuri, aceste regiuni au încetat să mai fie periferii și s-au transformat în zone de creștere economică.

Nenumărate obstacole persistă însă. Cetățenii care locuiesc în regiunile de frontieră se confruntă în continuare cu dificultăți în viața de zi cu zi, atât în ceea ce privește găsirea unui loc de muncă, accesul la asistență medicală, naveta zilnică, cât și depășirea problemelor administrative. La rândul lor, întreprinderile se confruntă cu dificultăți care le împiedică creșterea economică, iar autoritățile locale și regionale (ALR) au de înfruntat obstacole în consolidarea cooperării transfrontaliere, de exemplu în domeniul serviciilor publice transfrontaliere.

Aceste provocări au devenit evidente în timpul crizei generate de pandemia de COVID-19, când, după decenii de liberă circulație, frontierele au fost închise peste noapte, ceea ce a pus în mare dificultate cetățenii și întreprinderile din regiunile de frontieră și a generat consecințe negative profunde în plan economic și social. Prin urmare, este esențial ca aceste obstacole să fie depășite pentru a se valorifica oportunitățile pe care le oferă frontierele deschise cetățenilor și întreprinderilor și să se adopte măsurile necesare pentru a realiza și a menține această evoluție chiar și într-o situație de criză.

Pe de altă parte, ar trebui remarcat faptul că criza a dat naștere unor forme diverse de cooperare și a pus în evidență interdependențele și solidaritatea existente la nivel transfrontalier, care, în prezent, trebuie organizate și consolidate prin politici publice la nivel european și național, ținându-se seama pe deplin de particularitățile regiunilor transfrontaliere.

Noi, semnatarii prezentei declarații:

1. subliniem importanța cooperării transfrontaliere pentru procesul de integrare a Uniunii Europene și, având în vedere nivelul nesatisfăcător al fondurilor alocate cooperării teritoriale europene în următoarea perioadă de finanțare, solicităm ca **regiunile transfrontaliere să fie readuse în centrul preocupărilor politice și legislative ale Uniunii Europene;**
2. invităm UE să **implice activ regiunile de frontieră și grupurile transfrontaliere în Conferința privind viitorul Europei.** Regiunile de frontieră ale Europei, grupările europene de cooperare teritorială (GECT) și euroregiunile vor organiza consultări publice transfrontaliere privind viitorul Europei, pentru a se asigura că punctele de vedere ale cetățenilor transfrontalieri sunt luate în considerare în mod corespunzător și le încurajăm să contribuie în mod activ la democratizarea cooperării transfrontaliere prin organizarea de consilii transfrontaliere permanente și adunări parlamentare interregionale;
3. subliniem necesitatea ca **autoritățile de frontieră să dispună de competențe adecvate, de resurse dedicate și de proceduri accelerate¹** atât pentru ele însele, cât și pentru grupările lor transfrontaliere, pentru a depăși obstacolele care le împiedică să-și realizeze proiectele transfrontaliere;

---

¹ După cum se menționează în Tratatul de la Aachen, semnat la 22 ianuarie 2019 de Germania și Franța, în capitolul consacrat cooperării transfrontaliere.

4. solicităm Parlamentului European, Consiliului și Comisiei Europene să **finalizeze negocierile referitoare la propunerea de regulament privind mecanismul transfrontalier european (MTFE)**² și să asigure adoptarea acestuia. Solicităm, de asemenea, o abordare similară pentru frontierele externe ale UE;
5. solicităm instituțiilor UE, autorităților locale, regionale și naționale să **elimine orice obstacol juridic și administrativ** din calea liberei circulații, a activităților transfrontaliere, a serviciilor publice transfrontaliere partajate, a cooperării serviciilor de urgență și de sănătate și a cooperării de orice fel care ar aduce beneficii cetățenilor din regiunile de frontieră;
6. recomandăm Comisiei Europene ca, având în vedere lipsa de coordonare dintre statele membre și regiunile cu competențe legislative în transpunerea directivelor UE, să **efectueze evaluări transfrontaliere ale impactului teritorial**, care să analizeze nu numai efectele legislației UE asupra regiunilor de frontieră, ci și efectele lipsei de coordonare în transpunerea legislației UE în aceste regiuni. Transpunerea legislației UE ar trebui asociată cu obligația de coordonare cu statele membre învecinate, astfel încât să nu apară noi obstacole;
7. solicităm statelor membre și regiunilor să **înființeze observatoare transfrontaliere menite să monitorizeze integrarea transfrontalieră, să identifice și să înlăture obstacolele frontaliere** și să asigure cooperarea cu punctele de contact naționale și regionale pentru a face schimb de experiență și a discuta problemele cu care se confruntă autoritățile locale și regionale, cetățenii și întreprinderile în legătură cu o anumită frontieră;
8. invităm UE să **instituie un cadru eficient pentru serviciile publice transfrontaliere, care să le permită să fie puse în practică în mod eficient**. Acesta ar reprezenta o valoare adăugată clară pentru coeziunea teritorială a UE, întrucât ar permite autorităților locale și regionale, precum și statelor membre, să sprijine cetățenii europeni care locuiesc în statele vecine, oferindu-le servicii foarte necesare care nu au fost și nu pot fi furnizate în propriile state membre;
9. invităm instituțiile UE și statele membre să **implice în mod activ regiunile de frontieră în toate fazele punerii în aplicare a Pactului verde european, a Instrumentului de redresare al Uniunii Europene „Next Generation EU”** și a unor politici viitoare de mare anvergură similare;
10. solicităm instituțiilor UE să **garanteze un nivel minim de cooperare transfrontalieră în cazul unor crize mondiale, europene sau regionale**, cum este pandemia de COVID-19. Această legislație ar trebui să garanteze, de asemenea, că frontierele interne rămân deschise, să asigure furnizarea de servicii publice transfrontaliere și funcționarea deplină a pieței unice și a spațiului Schengen. În acest sens, recomandăm adoptarea unor criterii armonizate la nivelul UE privind gestionarea viitoarelor pandemii și stări de urgență la nivelul UE, pentru a se evita o abordare fragmentată care împiedică posibilitatea unui răspuns eficace la situațiile de criză.

---

² COM(2018) 0373.